

عنوان مقاله:

تحلیل انتقادی دیدگاه ملاصدرا و علامه طباطبایی در مسیله اتحاد عاقل و معقول

محل انتشار:

دوفصلنامه حکمت معاصر، دوره 7، شماره 4 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

فاطمه معین الدینی - دانشجوی دکتری فلسفه و حکمت اسلامی، دانشگاه فردوسی مشهد

علیرضا کهنسال - استادیار گروه فلسفه و حکمت اسلامی، دانشگاه فردوسی مشهد

سیدمرتضی حسینی شاهرودی - استاد گروه فلسفه و حکمت اسلامی، دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

ملاصدرا نظر مشاییان در باب روحانیه الحدوث بودن نفس را نمی پذیرد و با اثبات حرکت جوهری، به جسمانی بودن نفس در ابتدای خلقت و حرکت تکاملی آن باور دارد. به عقیده صدرا، آنچه در سیر تکامل جوهری نفس، موجب استكمال آن می گردد، ادراکات نفس است و هر مدرک با اتحاد با مرتبه ای از مراتب نفس، آن را تکامل می بخشد. علامه طباطبایی مدعا و برهان صدرالمتالهین در اثبات این مسیله را نمی پذیرد و خود راه جدیدی را در طرح و اثبات این مسیله پیش می گیرد. از نظر علامه نفس در ادراکات کلی با جوهر عقلی متحد می گردد که این اتحاد از سنخ اتحاد حقیقت و رقیقت است. در این پژوهش مشخص می گردد که پذیرش نظر علامه مبنی بر اتحاد نفس با جوهر عقلی با دشواری های فراوانی همراه است و حتی در صورت پذیرش این اتحاد، به رابطه ی نفس با معقولات و مفاهیم کلی که مسیله اساسی ملاصدراست، پاسخ داده نمی شود. همچنین تقریر دقیق برهان تضایف در این پژوهش، روشن می کند که برخی از انتقادات علامه به این برهان وارد است و تلاش محققین و معاصرین در حل این اشکالات ناموفق بوده است.

کلمات کلیدی:

اتحاد عاقل و معقول، معقول بالذات، مجرد علم، برهان تضایف، ملاصدرا، علامه طباطبایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/795755>

